

Ριζοσπαστης

ἑφημερίς ἐθνική, πολιτική καὶ κοινωνική.

Διεύθυνσις ἐπιστολῶν καὶ ἐπιταγῶν :
Πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος
«**Ριζοσπαστικῆς**»
Ἀριθ. τηλεφ. 300 Ἀθῆναις.

Ἔτος Γ'.—Ἐν Ἀθῆναις τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1910.—Ἀριθ. 120.
8 ὁκτωβρίου
L'égalité entre les états est la même que celle entre les citoyens.
M. BLUNTSCHLI (Droit international codifié § 81)

Συμβολὴ διὰ τὸ ἔτος 1910
Ἑσωτερικοῦ.....δραχμαὶ 3,50
Ἑξωτερικοῦ.....φράγκα 6,00
Ἐκαστον φύλλον λεπτὰ πέντε.
(Ἐισφορά κατ' ἀρέσκειαν.)

Δικαιώματα κυριαρχίας.

Πλὴν τῶν ἐπιτελείων τῶν δύο ἡνωμένων καὶ ὑποδίκων κομμάτων, πάντες οἱ λοιποὶ ἀναθεωρητικοὶ ἐκηρύχθησαν ἀπροκαλύπτως ὑπὲρ τῆς εὐρυτάτης ἀναθεωρήσεως. Θεωροῦσι προσητέ λογικὴν τὴν ἀξίωσιν τῶν συντακτικῶν, ὅπως ἡ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία ἐνασχέση καὶ νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Παρ' ὅλα ταῦτα ἰσχυρογνωμόνως ἀντιτείνουσιν εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς συνελεύσεως ὡς συντακτικῆς καὶ μετὰ τὸν ἐκούσιον περιορισμὸν τῶν ὁπαδῶν αὐτῆς περὶ τηρήσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς συνταγματικῆς βασιλείας καὶ τῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος.

Εἰς δύο κατηγορίας κατατάσσονται οἱ ἀντιλέγοντες : εἰς τὴν μίαν ἀνήκουσιν οἱ ὑποστηρίζοντες ὅτι ἡ εὐρυτάτη ἀναθεωρητικὴ οὐσιαστικῶς εἶναι ἰσοδύναμος πρὸς τὴν συντακτικὴν ὅτι πρόκειται περὶ λέξεων καὶ ἀδικαιολογῆτος οἱ πρὸς αὐτοὺς ἀντιφρονούντες ἐπιμένουν νὰ βαπτίσωσιν αὐτὴν συντακτικὴν. Εἰς τὴν ἄλλην οἱ πιστεύοντες ὅτι βεβαίως ὑπάρχει τεραστίαι διαφορά, ἀλλ' αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις ἀπαγορεύουσιν εἰς ἡμᾶς νὰ συγκροτήσωμεν, ὡς λέγουσι, συντακτικὴν ἐθνοσυνέλευσιν !

Τὸ στρατόπεδον τῶν πρώτων συγκροτεῖται βεβαίως ὑπὸ ἀμαθῶν καὶ ὑπὸ κακοπίστων. Πασίφηνως κατεδείχθη ἡ μεγίστη ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διαφορά μετὰ τῶν δύο χαρακτηρισμῶν. Μόνον κουτοπόνηροι δύνανται σπουδαίως νὰ λέγωσιν ὅτι πρόκειται περὶ λέξεων ! Ἀλλ' ἐάν τοῦτο ἦτο ἀκριβές, καὶ ἐκεῖνοι διὰ τί ἀγωνίζονται περὶ λέξεων ; Διὰ τί δὲν ὑπακούουσιν εἰς τὴν λαϊκὴν διαταγὴν ;

Οἱ δὲ προβάλλοντες τὸ φόβητρον τῶν ξένων Δυνάμεων προδήλως εἰσὶν ὑποβολαῖς τῶν ὁδηγῶν, ὡς παρέχουσιν αὐτοῖς οἱ αὐτικοὶ καὶ οἱ κομματικοὶ κύκλοι πρὸς δικαιώσιν τῆς πονηροκρατίας, ἥτις παρεσκεύασε τὴν ἐθνικὴν ἀποσύνθεσιν. Ὑποκρίνονται ἄγνοιαν τῆς ἱστορίας καὶ τῶν ἀναλλοιώτων κανόνων τοῦ διεθνούς δημοσίου δικαίου, τὴν τηρήσιν τῶν ὁποίων ἐπιβάλλει τὸ κοινὸν συμφέρον, ἡ ἀλληλεγγύη τῶν λαῶν καὶ δι' ἑν ἐποχῇ προόδου καὶ ἀναπτύξεως.

Πᾶσα πολιτεία ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθέρως πολιτικῆς υπάρξεως τῆς ὡς αὐτοτελῆς ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς ἐξωτερικῆς κυριαρχίας ἀντλεῖ καὶ τὸ τοῦ νὰ κυβερνᾶται ἀφ' ἑαυτῆς, μηδὲνως διακωλυομένη παρὰ ξένης κυβερνήσεως. Μετ' αὐτοῦ συνέχεται καὶ τὸ ἀποκλειστικὸν ἐπὶ τῆς ἰδίας χώρας δικαίωμα, ὅπερ συνιστάμενον εἰς τὴν ἀπόκρουσιν πάσης ξενικῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς ἐπικρατείας, καλεῖται καὶ δικαίωμα τῶν πολιτῶν

ἐπὶ τῆς ἀκεραιότητος καὶ τοῦ ἀπαρβιάστου αὐτῶν.

Ἀνεξαιρέτως πάντα τὰ κράτη, ἀδιαφόρως πρὸς τὸ μέγεθος ἢ τὴν σμικρότητα αὐτῶν, τὰ αὐτὰ ἔχουσι δικαιώματα, ἔνεκα τῆς αὐτοτελείας τῶν, ἥτις ἐν τῇ κοινωνικῇ τῶν κρατῶν ὁμάδι εἶναι ὅ,τι καὶ ἡ ἐλευθερία εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ἐθνικὴ κυριαρχία πάσης πολιτείας συνίσταται κυρίως εἰς τὴν αὐτονομίαν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ἣν ἔχει, ἵνα ἀκωλύτως ἀποφασίσῃ καὶ ἐκφράσῃ τὴν θέλησιν αὐτῆς, χωρὶς νὰ ἔχη ἕτερον κράτος τὸ δικαίωμα, ἐναντιωθῇ ὅπως εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς.

Ἀρχαὶ τοιαῦται ἐπαγινώθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπὸ λαῶν φιλελευθέρων. Ἡ δύναμις τῶν ἀπανταχοῦ ῥιζοσπαστικῶν καὶ κοινωνιστικῶν κομμάτων ἀπὸ πολλοῦ ρυθμίζει τὴν ἐξωτερικὴν τῶν κρατῶν πολιτικὴν. Ὁ τύπος, ἐκτελεῖ χρέη εἰσαγγελέως πρὸς προστασίαν τῶν λαῶν.

Ἡ ἱστορία βεβαίως, ὅτι ὁσάκις τὰ ξένα κράτη κατὰ τοὺς ἀρχαιότερους χρόνους ἠθέλησαν νὰ ἐπέμβωσιν εἰς ζητήματα ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν καὶ εἰς τὸ πολίτευμα, μετενόησαν. Εἰς οὐδεμίαν ἐποχὴν ἡ ἐξωτερικὴ πίεσις ἐδημιούργησε παγίαν πολιτικὴν κατάστασιν. Τούτου ἔνεκα κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐτήρησαν αὐστηράν ἀποχὴν πάντα τὰ κράτη, καὶ κατὰ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου Βάτερβεργ ἐκ τῆς Βουλγαρίας, καὶ κατὰ τὴν δολοφονίαν τῶν βασιλέων τῆς Σερβίας καὶ τῆς Πορτογαλλίας, καὶ κατὰ τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Χαμίτ, καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐναντίον τοῦ Σάχη τῆς Περσίας. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν φόνον τοῦ Καποδιστρίου καὶ κατὰ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ὄθωνος ἐπιδρασαν μὲν διπλωματικῶς τινὰ τῶν κρατῶν χάριν τῆς διαδοχῆς, οὐδεμίαν ὅμως ἐξήσχισαν βίαν. Τοιαῦτα προηγούμενα ἠθέλον ἐπικινδύνως στραφῇ καὶ καθ' ἑαυτῶν.

Πῶς παρὰ πάντα ταῦτα δύναται νὰ θεωρηθῇ σοβαρὸς ὁ φόβος τῆς ἐπεμβάσεως τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἐξαιρετικῶς μόνον πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἑλλάδος ; Ἀλλως δὲ διεσαλτίσθη ἡ ἀπόφασις τῶν πληρεξουσίων ὅτι κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν κυριαρχικῶν τοῦ λαοῦ δικαιωμάτων οὐδόλως προτίθενται νὰ μεταβάλωσιν τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος, καὶ ὅτι θέλουσι σεβασθῇ τὸν θεσμὸν τῆς βασιλείας, τῆς δυναστείας καὶ τῆς διαδοχῆς ἑα. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν βίος κατέστη ἀβίωτος, ἐάν δὲ ὑπάρχῃ ἀνάγκη νὰ ὑποστώμεν καὶ νέας δοκιμασίας, ὀφείλομεν νὰ μὴ ὀπισθοδρομήσωμεν πρὸς ἀποσώβησιν μεγαλειέων κινδύνων...

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Ἐπὶ δὲς ἐθνικῶν καταστροφῶν.

Ὅτι πάντα μάταια ἄνευ εὐδυνῶν.

Μετὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ Παρισίου πρωτοκόλλου ἡ ἀντιπολίτευσις, συζητοῦσα τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον, ὑπεστήριξεν ὅτι, ἡ ὑπὸ τὸν Δ. Βουλγαρὸν κυβερνήσις κατεπρόδωκε τὸν χρητικὸν ἀγῶνα καὶ δέον νὰ ζητηθῶσι παρ' αὐτῆς εὐθύναι. Ἀλλ' οἱ ἐπιβόλαιοι, οἱ δειλοὶ καὶ οἱ συντηρητικοί, θύματα γενόμενοι, ὡς συνήθως, τῶν ἐνόχων, κατώρθωσαν ὥστε αἱ ἐφημερίδες νὰ γράφωσι καὶ οἱ ἐν τοῖς καφενείοις συζητοῦντες νὰ ἐπαναλαμβάνωσιν : «**Ἀς ἀφήσωμεν τὰ παρελθόντα**», ὅ,τι ἐγένετο, ἐγένετο. Ἀς φροντίσωμεν διὰ τὸ μέλλον. Κατὰ τοῦ μοῦρου τούτου στερεοτύπου ἐπώδου πάσης ἐθνικῆς καταστροφῆς ὁ Ἀλέξανδρος Κουμουνδούρος ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ βήματος, ἐδίδασκε (τῇ 23ῃ ἰουλίου 1869) τὰκόλουθα :

«...Καὶ πότε νομίζετε ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ ἐκασκήσῃτε τὰ μεγάλα δικαιώματά σας, τοῦ νὰ ζητῆτε εὐθύναν ἀπὸ τοὺς διαχειριζομένους τὰ δημόσια ; Ἐάν τὰ καθ' ἡμᾶς δὲν ἔχωσι καλῶς, ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἐπανεληλυμένην ἀμνηστειάν, τὴν ὁποίαν εἰς τοὺς περὶ τὰς μέχρις ὑπογραφῶν συνειθίζομεν νὰ δίδωμεν. «**Ἀς ἀφήσωμεν—ἐπαναλαμβάνομεν συνήθως—τὰ παρελθόντα**», ὅ,τι ἐγένετο, ἐγένετο. Ἀς φροντίσωμεν διὰ τὸ μέλλον...». Καὶ ἐλπίσετε εὐνομίαν καὶ αἰσιον μέλλον, ἐάν ἀφήσῃτε τὴν ἀνομίαν νὰ παρέρχηται ἀκατακρίτως ; Τότε ἡ γενικὴ κατὰστασις μας θέλει μὲν ἡ αὐτὴ, ὡς με τοὺς εὐεργετικούς νόμους περὶ χρεῶν, ἀντὶ νὰ ἐλαττώσωμεν τὰ χρέη τοῦ δημοσίου, τὰ ἠύξασαμεν. Ἐνθυμηθῆτε ὅτι ὁ παθὼν εἶναι τὸ ἔθνος. Ἀλλὰ, κύριοι, ποῖα ἡ ἀξία σας ; Ἡξεύρετε εἰς τί συνίσταται ἡ μεγίστη ἀξία τοῦ κοινοβουλευτικοῦ σώματος ; Ὅχι εἰς τὸ νὰ νομοθετῇ ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων καὶ νὰ ζητῇ εὐθύναν. Ἐνθα εἶναι τὸ κύριον, τὸ οὐσιωδέστερον τῶν καθηκόντων σας. Ἐάν παρατηρῆτε τοῦτου, ὑποσκάπτετε μόνοι σας τὰς βάσεις τῆς συνταγματικῆς υπάρξεώς σας καὶ τοῦ μέλλοντός σας...»

ΑΘΗΝΑΪΚΑ & ΠΕΙΡΑΪΚΑ.

* **Τὸ ἀνωτέρω** ἀρθρον περὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς κυριαρχίας εἶχε γραφῇ, πρὶν ἢ ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως, ὁ διδάσκων πρὸς τοὺς ἄλλους σεβασμὸν πρὸς τὸ σύνταγμα, εὐλόγειαν πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς βουλῆς, τολμήσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀκαταρτίστου ἔτι σώματος τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ ἀκριδῶς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ψηφοφορίας περὶ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς δύο πληρεξουσίων τοῦ νομοῦ Λαρίσης, νὰ ἐκθέσῃ πρὸς αὐτὴν τοὺς ἐκ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἀπειλουμένους κινδύνους !..

* **Οὐδὲν** πλέον ἢ ἐλαττον εἶπε : ἐάν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους δὲν ὑπακούσωσιν εἰς τὰς διαταγὰς του, ἡ Ἑλλάς θέλει διαμελισθῇ ὡς ἡ Πολωνία !...

* **Ἐγκαίρως** τῷ ὑπεμνήσθη ὑπὸ τινος τῶν πληρεξουσίων ἡ ἀσέβειά του πρὸς τὸν κανονισμὸν τῶν ἀναθεωρητικῶν. Εὐελπιστοῦμεν δὲ ὅτι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι θέλει δοθῇ προσήκουσα ἀπάντησις, διότι χρόνιον ἐγένετο φαίνεται, εἰς αὐτὸν τὸ νόσημα νὰ ὀμιλῇ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν Ἑλλήνων, καθ' ὃν τρόπον δὲν ἠθέλε τολμήσῃ νὰ πράξῃ οὐδὲ ὁ **Μέγας Βεζύρης ἐνώπιον τῆς τουρκικῆς βουλῆς**.

* **Τὰ ἔργα** τῆς ἐθνοσυνελεύσεως προσκρούουσιν εἰς τὴν κακοπιστίαν τῶν ἡνωμένων κομμάτων, ἥς τὴν ἀρχηγίαν ἀνέλαβεν ὁ ἐξ Ἀττικῆς πολιτευτῆς, τοῦ συμμάχου θεοτοκικοῦ κόμματος συντρέχοντος αὐτόν, τὸ γυνὴν, ἀφῶνως καὶ ἀριθμητικῶς.

* **Μετὰ** τὴν πρωτάκουστον ἀποπειραν πλάστου πρωτοκόλλου ὀρκωμοσίας, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 8ης Σεπτεμβρίου, ἥτις ἐματαιώθη ἔνεκα τῆς κρατερᾶς ἀμύνης τῶν συντακτικῶν, καὶ ἦν οἱ κακόδοιοι ἐξεμεταλλεύθησαν, ἵνα παραστήσωσιν αὐτοὺς ὡς ταραχοποιούς καὶ θορυβοποιούς, καὶ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 21ης Σεπτεμβρίου ὁ πολεμικὸς ἀρχηγὸς τῶν ἡνωμένων

κομμάτων ἔδωκε χθὲς τὸ σύνθημα πρὸς συγκρότησιν δευτέρας μάχης.

* **Αἱ ἀγορεύσεις** τῶν συντακτικῶν ἤρξαντο τὰ νεῦρα αὐτοῦ. Αἱ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ βήματος ἀλήθειαι ἐκαυτηρίασαν τὰ πολιτικά ἔλκη. Ἐπίστευσεν ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ τὴν συνήθη τακτικὴν, ἐπιτυχούσαν ἐν τῷ παρελθόντι, καὶ ἐξετόξευσε κατὰ πρόσωπον τῶν ἀγνωσμάτων ἀντιπροσώπων τῆς λαϊκῆς θελήσεως ὕδριν θρασεῖαν, ὀνομάσας αὐτοὺς **τρυχαροπάστους**, «εἰσελθόντας εἰς τὸν περίβολον τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας διὰ πρώτην καὶ διὰ τελευταίαν φοράν».

* **Αὐτοστιγμαὶ** ἅπαντες οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ἐξεγερθέντες ὁμοφώνως ἐπέβαλον εἰς τὸν ρήτορα τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐξυδριστικῆς φράσεως, οὕτω δ' ἐματαιώθη ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν τάξιν τοῦ πολεμικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Τριανδρίας.

* **Ἡ τακτικὴ** τῶν ἡνωμένων κομμάτων, ἥς τὴν ἐκτέλεσιν ἀνέλαβεν ὁ Δ. Ράλλης ἐγνώσθη ὅτι συνίσταται εἰς τὴν δημιουργίαν ἐπεισοδίων καὶ θορύβων, ἵσως καὶ συγκρούσεων, ἵνα πιστευθῇ τὸ ἀνέφικτον τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, οὕτω δὲ δικαιολογηθῇ ὁ σχηματισμὸς κυβερνήσεως πρὸς διάλυσιν αὐτῆς.

* **Οἱ ἀντιδραστικοί**, ἐμφωλεύοντες ὡς ἐχθροὶ πρὸς ματαίωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐθνικῆς ἀναδιώσεως, δὲν παύουσι ραδιουργοῦντες τὸν λαόν, ἐκφοβίζοντες αὐτὸν παντοιοτρόπως καὶ δημιουργοῦντες ἐκτὸς τῆς βουλῆς ζητήματα, ἐνθαρρύνοντες ἀπεργίας, ἐνισχύοντες ἐθνικὰς περιπλάκας, ἵνα τοιοῦτοτρόπως δημιουργήσωσι κατάστασιν ἀνώμαλον καὶ δικαιολογήσωσι τὴν ματαίωσιν ἢ τοῦλάχιστον τὸν περιορισμὸν τῶν ἔργων τῆς ἐθνοσυνελεύσεως πρὸς ἀνάκτησιν τῶν κλονισθέντων δικαιωμάτων τῆς τυρανικῆς ὀλιγαρχίας.

* **Ταῦτα** πάντα πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ λαός. Ἀγρυπνῶν δὲ καὶ ἐκ τοῦ σύν.

Γειτνιάζοντα κράτη.

ΠΛΑΤΩΝ (Εἰς Γοργίαν 525).

ΚΑΤΑΡΑ καὶ ΑΝΑΘΕΜΑ εἰς τοὺς ἐνόχους τῆς ἐσχάτης προδοσίας!

2002 — ΤΥΠΟΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ